

Ölümünün 42. Yılında Aşık Veysel'den Anılar

Sivrialan.Net tarafından yazıldı.
Cumartesi, 28 Mart 2015 11:12

ÖLÜMÜNÜN 42. YILINDA

ÂŞIK VEYSEL'DEN ANILAR-ESPRİLER

Âşık Veysel ozanlığı yanında, kişi olarakta çok saygın biridir. Uygur, ağırbaşlı, efendi, hoşgörülü, esprilidir.

Âşık Veysel'i iyi tanıyan dostlarından Cahit Külebi, O'nu; saygın kişiliği ve yaptığı işi iyi bilen biri olarak, İsmet İnönü'ye benzetir. (Bu gün bazı gerici, kadir, kıymet bilmez, devlet yetkilileri, Ülkenin Kurtarıcıları; Mustafa Kemal Atatürk'e ve İsmet İnönü'ye şaşı baksalar da!)

Âşık Veysel, Başta Ahmet Kutsi Tecer olmak üzere, İsmail Hakkı Tonguç, Sebahattin Eyüboğlu, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Mehmet Başaran ve Yaşar Kemal gibi, Cumhuriyetin aydınlanmacı kadrosu ile dostluk kurar. Hatta karşılıklı etkileşimden bile söz edilebilir. Bu dostlukları ölümlerine dek de sürer.

Bu kadro, O'nun, kırklı yıllarda Köy Enstitülerinde bağlama öğretmeni olarak görev almasını sağlar.

Âşık Veysel, sırasıyla; Hasanoğlan, Çifteler, Gölköy, Akpınar, Pamukpınar gibi Köy Enstitülerinde bulunur. Bu yıllara ait birçok anısı vardır. En güzel, en değme şiirlerini de bu yıllarda yazar.

Mart başlarında kaybettiğimiz, büyük Usta Yaşar Kemal; (O'nu bir kez de buradan saygıyla, rahmetle analım) 'Veysel yeni bir Veysel olduysa bu yıllarda olmuştur' demektedir.

Ölümünün 42. Yılında Aşık Veysel'den Anılar

Sivrialan.Net tarafından yazıldı.
Cumartesi, 28 Mart 2015 11:12

Yine Yaşar Kemal, 'Baldaki Tuz' adlı eserinde, Veysel'in başkaldırması konusunda ilginç bir tespitte bulunur; 'Veysel'in başkaldırması alttan alta bir gülmedir. Kendi kökenine aykırıda olsa, kendi kişiliğinin üstüne yürüyerekte olsa, bu kabul eden kişi, gülerek, eğlenerek, öfkelenerek başkaldırıyordu, tıpkı köy kökenli bazı ozan ve yazarlar gibi, Tagor gibi, Balzak gibi...' demektedir.

Âşık Veysel'in kişiliği ile ilgili bu kısa girişten sonra anılara geçebiliriz...

Çocukluktan kalma bir anı;

VESELLERLE YOLCULUK

Pamukpınar İlköğretmen Okulu'nda okuduğum, ellili yıllarda, bir sonbahar günü köyden, okula dönüyordum. Köyün altında, Veysellere yetiştim. Onların altında birer eşek vardı, ben ise yaya idim. Kızılırmak yakınlarındaki Kızıl inişten iniyorduk, Küçük Veysel önde, Veysel Baba arkada, ben de O'nun yanında idim. Bir ara, Âşık Veysel, eşeğin boynundan hafifçe sıyrılarak yere düştü. Küçük Veysel'le, Âşık'ı yeniden eşeğe bindirdik. Ben ise üzüleceğim yerde, çocuk aklımla bu duruma gülmüştüm. Gerçi, Nasrettin Hoca gibi; 'Düşmesem de inecektim' demedi ama ' Âşık Baba, buna bir şiir yaz' dediğimde ise;

- Öyle her şeye şiir yazarsak, şiirin de kıymeti olmaz, dedi.

Bu yanıt, 'Veysel az şiir yazdı' diyenlere de bir açıklamadır aynı zamanda...

Ölümünün 42. Yılında Aşık Veysel'den Anılar

Sivrialan.Net tarafından yazıldı.
Cumartesi, 28 Mart 2015 11:12

Âşık Veysel, irticalen şiir yazmaya da, atışma türü şiire de pek sıcak bakmazdı. Şiirin de emek verilerek yazılmasından yanaydı.

(Hatta daha sonraki yıllarda, bir sohbetimizde; 'Tanrının bin bir isminden biri de emek olmalı' diyerek, emeğe olan saygısını ifade etmişti.)

Kul Ahmet'in bir kitabında, Veysel'le karşılıklı atışma şiirleri yer almaktadır. Oysa bunun başka örnekleri yoktur. Âşık Veysel, yaşarken, atışma türü şiirlerinden hiç söz etmemiştir. Bu olsa olsa Rahmetli Kul Ahmet'in bir azizliğidir!

Kul Ahmet'ten söz edilmişken, ortak bir esprilerini anlatmak istiyorum;

'KÖR DEĞİLİM'

Âşıklar bir tarihte konser için Amasya'ya gitmektedirler. Âşık Veysel'in yanında kul Ahmet oturmaktadır. Ferhat ve Şirin söylencesinde geçen, dağın önünden geçerlerken, Kul Ahmet, Âşık Veysel'e dönerek, biraz da alaycı bir şekilde;

-Ferhat'ın, Şirin için yardığı kayaların önünden geçiyoruz, görüyor musun? Diye sorar.

Âşık Veysel;

-Kör değilim, Kul Ahmet, tabii görüyom, der.

SİVAS GÜZELİ

Bir yaz günü, Âşık Veysel'le, sonradan müze olan evlerinin önünde oturuyorduk. İki, üç kişi yanlarında güzel bir bayanla köye geldi. Oturma odasına geçilerek, sedirlere oturuldu. Âşık Veysel'in yanında

Sivas Güzeli vardı. Sohbet sırasında bir ara Âşık, Sivas Güzelinin kulağına eğilip, bir şey söyleyecekmiş gibi yapıp, güzeli yanağından öptü.

Gülüşmeler üzerine de;

Gözüm kör olsun ki bir şey yapmadım' diyerek yeni gülüşmelere neden oldu.

MÜCEVHERDEKİ IŞIK, YA DA ATEŞ BÖCEĞİNİN MASALI

Âşık Veysel'in sık sık konukları gelirdi. Konuklarını bazen evinde, bazen de meşhur bahçesinde ağırlardı. Konuklarla yaşanan şakalaşmalar, espriler dilden dile dolaşırdı.

Âşık Veysel'i ara da bir de bizler davet ederdik. İşte böyle bir gündü, Âşık'ı eve davet etmiştik. Benim de küçük bir ses kayıt cihazım vardı. Âşık Veysel'e haber vermeden, konuşmaları, türküleri kayıt ediyordum.

Ölümünün 42. Yılında Aşık Veysel'den Anılar

Sivrialan.Net tarafından yazıldı.
Cumartesi, 28 Mart 2015 11:12

Âşık durumun farkına vardı. Bunun üzerine de; Mücevherdeki ışık masalını anlattı;

“Zamanın birinde, bir padişahın, çok kıymetli bir mücevheri varmış, mücevherin içinde ise ışık ve kıl bulunuyormuş. Bu durumdan rahatsız olan padişah, duyurular yaparak, mücevheri kırmadan, kılı çıkarmanı ödüllendireceğini söylemiş.

Bunu duyan bir böcek çıkagelmiş, ‘beni kırk gün, mücevherle aynı kutuya koyun, kırk günün sonunda kılı çıkarırım’ demiş. Dediklerini yapmışlar, kırk günün sonunda bakmışlar ki, böcek ışığı almış, kıl yerinde duruyor.

Padişah neden kılı çıkarmadığını sorunca da, böcek; ‘ ben alacağımı aldım’ demiş. ”

Âşık, masalı anlattıktan sonra;

-İşte Veysel Hoca bunu yapıyor, ışığı alıyor, dedi.

O gün, bu gündür, O’ndan almış olduğum ışığı, doğru yansıtmaya özen gösteriyorum.

SON BİR SÖZ, BİR EFSANE

Ölümünün 42. Yılında Aşık Veysel'den Anılar

Sivrialan.Net tarafından yazıldı.
Cumartesi, 28 Mart 2015 11:12

Son yıllarda hemen her platformda; (Bazı TV programlarında, yazılı basında, çeşitli toplantılarda ve benzer yerlerde) anlatılan bir efsane var. Esmâ'nın çorabındaki para!

Güya, Âşık Veysel, Eşi Esmâ'nın kaçacağını anlayınca, gittikleri yerde perişan olmasınlar diye, çorabının içine para koymuş! Bunu ballandıra, ballandıra anlatıyorlar! Yok, aşka olan saygıymış, yok Esmâ'yı çok sevdiğinden yapmış vs. vs...

Oysa gerçek durum hiçte anlatıldığı gibi olmasa gerek. Bir kere Âşık Veysel, Eşi Esmâ'yı çok sever ve kıskanır. Kaçırıldığında, arkalarından, adamlarını gönderir. Aylar sonra köye geldiklerinde, haklarında şikâyetçi olur.

Bu anlatılanlar, onlardan yalnızca bir kaçı, bunlar gibi bunun gerçek olmadığı ile ilgili, daha birçok gerekçe vardır. Biz bunları, bazı dergilerde, internet ortamında yazdık, bulunduğumuz çeşitli platformlarda, dilimiz döndüğünce anlattık. Bu anlatılalar karşısında bazı tanıdık bayan arkadaşlar; 'Yapmayın Hocam, günümüzde onlarca, yüzlerce kadın cinayetleri işleniyor, bu konu da öyle bilinsin, vb' bir takım açıklamalarda bulundular. Bu açıklamalar karşısında ben de yazdığım bir yazı da, böyle de olsa,

Âşık Veysel'in de bir efsanesi olsun, dedim.

Olayın aslı ise, ellili yıllarda çekilen, Âşık Veysel'in hayatını konu alan; 'Karanlık Dünyam' adlı sinema filminde olay, bu gün anlatıldığı şekilde yer almıştı. Yani anlaşılın senaristin bir azizliği sonucu, bu gün bu konu gerçekmiş gibi anlatılır, yazılır olmuştur!

27 Mart, 2015

Ölümünün 42. Yılında Aşık Veysel'den Anılar

Sivrialan.Net tarafından yazıldı.
Cumartesi, 28 Mart 2015 11:12

Veysel Kaymak